

Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ġenar Awla)

13 ta' Frar 2019 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Armonizzazzjoni tal-leġiżlazzjonijiet fiskali – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Tnaqqis tal-VAT – Determinazzjoni tal-persuna suġġetta għall-ġlas tal-VAT – Applikazzjoni retroattiva ta' miżura derogatorja – Prinċipju ta' qertezza legali”

Fil-Kawża C-434/17,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa miz-Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Amministrattiva u Industrijali ta' Zalaegerszeg, l-Ungerija), permezz ta' deċiżjoni tad-29 ta' Ġunju 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-18 ta' Lulju 2017, fil-proċedura

Human Operator Zrt.

vs

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ġenar Awla),

komposta minn K. Lenaerts, President tal-Qorti tal-Ġustizzja, li qed jaġixxi b'ala President tal-Ġenar Awla, F. Biltgen u E. Levits (Relatur), Imħallfin,

Avukat ġenerali: Y. Bot,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Gvern Ungerji, minn Z. Fehér u G. Koós, b'ala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn V. Bottka u A. Sipos kif ukoll minn L. Lozano Palacios, b'ala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni meħuda, wara li semgħet lill-Avukat ġenerali, li l-kawża tiġi deċiżjona mingħajr ma jsiru konklużjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2015/2349 tal-10 ta' Diċembru 2015 li tawtorizza lill-Ungerija biex tapplika miżura ta' deroga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva 2006/112/KE dwar is-sistema komuni ta'

taxxa fuq il-valur miġjud (l-U 2015, L 330, p. 53, iktar 'il quddiem id-“Deġiġjoni ta' Implimentazzjoni”), moqrija flimkien mal-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miġjud (l-U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-l-U 2007, L 335, p. 60), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2013/43/UE tat-22 ta' Lulju 2013 (l-U 2013, L 201, p. 4) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn Human Operator Zrt. u Nemzeti Adó-és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (id-Diviġjoni tal-Appelli tal-Awtorità Nazzjonali tat-Taxxa u tad-Dwana, l-Ungerija, iktar 'il quddiem id-“Direttorat tal-Appelli”) dwar il-qlas tat-taxxa fuq il-valur miġjud (VAT) minn persuna taxxabli li hija d-destinatarja ta' servizzi suġġetti għall-VAT.

Il-kuntest għuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Id-Direttiva tal-VAT

3 L-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi:

“Il-VAT għandha titgħallas minn kwalunkwe persuna taxxabli li tkun qed twettaq forniment taxxabli ta' merkanzija jew servizzi, minbarra fejn din titgħallas minn persuna oħra fil-każijiet imsemmija fl-Artikoli 194 sa 199a u fl-Artikolu 202.”

4 Skont l-Artikolu 199 ta' din id-Direttiva:

“1. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu li l-persuna responsabbli għall-qlas tal-VAT hija l-persuna taxxabli li lilha jsiru l-fornimenti li għejjin:

a) il-forniment ta' xogħol ta' kostruzzjoni, inklużi servizzi ta' tiswijiet, tindif, manutenzjoni, alterazzjoni u demolizzjoni fir-rigward ta' proprjetà immobbli, kif ukoll il-kunsinna ta' xogħlijiet ta' kostruzzjoni meqjusa b'ala forniment ta' merkanzija skond l-Artikolu 14(3);

b) il-forniment ta' persunal involut f'attivitajiet koperti mill-punt (a);

[...]”

5 L-Artikolu 395(1) tal-imsemmija direttiva huwa fformulat kif għej:

“Il-Kunsill, li jaqdx unanimament fuq proposta mill-Kummissjoni, jista' jawtorizza lil kwalunkwe Stat Membru li jintroduxi miżuri speċjali għal deroga mid-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva, sabiex jissimplifika l-proċedura tal-qlas tal-VAT jew sabiex jippreveni għertu tipi ta' evażjoni jew evitar tat-taxxa.”

Id-Deġiġjoni ta' Implimentazzjoni

6 B'ittri rreżistrati fid-dipartimenti tal-Kummissjoni Ewropea fit-23 ta' Diċembru 2014 u fit-8 ta' Mejju 2015, l-Ungerija talbet l-awtorizzazzjoni sabiex tintroduxi miżura speċjali li tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT fir-rigward tal-persuna suġġetta għall-qlas tal-VAT, bil-għan li tiqiegħed kontra għerti Prattiki frawdolenti fil-qasam tal-imprigi ta' xogħol temporanju. Bid-Deġiġjoni ta' Implimentazzjoni, il-Kunsill laqa' din it-talba.

7 Skont l-Artikolu 1 tad-Deġiġjoni ta' Implimentazzjoni:

“B'deroga mill-Artikolu 193 tad-[Direttiva tal-VAT], l-Ungerija hija awtorizzata tistipula li l-persuna responsabbli għall-qlas tal-VAT hija l-persuna taxxabli li tibbenefika mis-servizzi ta' tqegħid għad-

dispożizzjoni ta' persunal fil-kuntest tal-attivitajiet għajr dawk koperti mill-Artikolu 199(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT.”

8 Skont l-Artikolu 2 tad-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni, din tal-aħħar tiskadi fil-31 ta' Diċembru 2017.

Id-dritt Ungeris

9 L-Artikolu 60 tal-az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. Törvény (il-Liġi Nru CXXVII tal-2007 dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud), fil-verżjoni tagħha applikabbli għall-kawża prinċipali u li daġlet fis-sekond fl-1 ta' Jannar 2015 (iktar 'il quddiem il-“il-Liġi dwar il-VAT”), jipprovdi:

“1. Fil-każ ta' kunsinna ta' beni jew ta' provvista ta' servizzi li għalihom hija dovuta t-taxxa mill-persuna taxxabli li tirzievi l-beni jew is-servizzi, l-ammont tat-taxxa li għandu jitallas huwa ddeterminat

- a) mar-rievuta tal-fattura jew ta' dokument ieor li jiġi certifika t-twettiq tat-tranżazzjoni,
- b) waqt l-ekuzzjoni tal-korrispettiv jew
- c) fil-mistax-il jum tax-xahar wara t-twettiq tat-tranżazzjoni.

2. Minn fost l-avvenimenti li jsew elenkati fil-paragrafu 1, għandu jintgħajel dak li sekk l-ewwel.”

10 L-Artikolu 142 ta' din il-liġi jipprovdi:

“1. It-taxxa għandha titallas mill-persuna li tirzievi l-beni jew is-servizzi:

[...]

c) fil-każijiet ta' tqegħid għad-dispożizzjoni ta' addiema temporanji, ta' kollokament ta' addiema, ta' provvista ta' persunal jew ta' rikors għal servizzi ta' reklutaġġ ta' studenti għal kunsinna ta' beni jew provvista ta' servizzi, anki meta l-permess ta' bini jew jew il-proċedura ta' notifika ta' bini ma jkunux neċessarji;

[...]

3. L-applikazzjoni tal-paragrafu 1 għandha tkun sukketta għall-kundizzjonijiet li, fost il-partijiet involuti fit-tranżazzjoni,

- a) kull persuna hija persuna taxxabli rreżistrata fil-pajjiż, u
- b) ebda waġda mill-partijiet ma għandha status kopert minn din il-liġi li jipprovdi li ma hijjex sukketta għall-klas tat-taxxa.

[...]”

11 L-Artikolu 294(1) tal-imsemmija liġi jipprevedi:

“1. L-Artikolu 142(1)(c) ta' din il-liġi [...] għandu japplika għall-ewwel darba, bla għajr dak li huwa previst fil-paragrafi 2 u 3, għat-tranżazzjonijiet li għandhom jitwettqu fl-1 ta' Jannar 2015 jew sussegwentement.”

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

- 12 Human Operator hija kumpannija kummer?jali li g?andha s-sede tag?ha fl-Ungerija, li l-attività tag?ha tikkonsisti fir-rekluta?? ta' persunal, fit-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?addiema temporanji, u f'tipi o?ra ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ri?orsi umani.
- 13 Sabiex tipprovdi dawn is-servizzi lill-klijenti tag?ha, Human Operator irrikorriet, permezz ta' kuntratti ta' provvista ta' servizzi, g?al kumpanniji kummer?jali o?ra, li qieg?du lill-?addiema tag?hom g?ad-dispo?izzjoni tal-klijenti ta' Human Operator.
- 14 Human Operator a??ettat il-fatturi r?evuti minn dawn il-kumpanniji, stabbiliti skont ir-regoli fiskali normali, li kienu jindikaw, b?ala su??ett tas-servizzi kkon?ernati, "tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ie?or ta' ri?orsi umani", u li kienu jindikaw il-VAT, li kienet tnaqqset minn Human Operator.
- 15 In-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Vas Megyei Adóigazgatósága (id-Divi?joni tat-Taxxa u tad-Dwana g?ad-distrett ta' Vas, parti mill-Awtorità tat-Taxxa u tad-Dwana, l-Ungerija) (iktar 'il quddiem l-"Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza") wettqet spezzjoni fir-rigward ta' Human Operator sabiex tivverifika d-dikjarazzjonijiet tag?ha tal-VAT g?ax-xahar ta' Jannar 2015.
- 16 Wara din l-ispezzjoni, l-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza adottat de?i?joni fit-22 ta' Awwissu 2016 li permezz tag?ha kkonstatat differenza tal-VAT ta' ammont ta' 46 065 000 forint Ungerj? (HUF) (madwar EUR 150 000), u ordnat lil Human Operator t?allas dan l-ammont.
- 17 L-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza qieset li, skont l-Artikolu 60 tal-Li?i dwar il-VAT, Human Operator kienet responsabbli g?all-?las tal-VAT g?at-tran?azzjonijiet kollha relatati mad-dikjarazzjonijiet li jikkon?ernaw ix-xahar ta' Jannar 2015 u stabbilixxiet l-ammont tal-VAT dovut billi ?adet b?ala ba?i ta' kalkolu l-ammonti indikati fuq il-fatturi a??ettati minn Human Operator relatati mal-provvista tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.
- 18 L-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza bba?at ru?ha f'dan ir-rigward fuq id-De?i?joni ta' Implimentazzjoni li tawtorizza lill-Gvern Ungerj?, b'deroga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT, jimponi tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni, li hija prevista fl-Artikolu 142(1)(c) tal-Li?i dwar il-VAT. L-imsemmija awtorità fiskali ddedu?iet minn din id-dispo?izzjoni, li da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2015, li din it-tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni kienet applikabbli b'effett minn din id-data, u dan peress li l-Gvern Ungerj?, fit-talba tieg?u msemmija fil-punt 6 ta' din is-sentenza, kien espressament talab li d-deroga mitluba tapplika b'effett mill-imsemmija data.
- 19 B'de?i?joni tal-25 ta' Jannar 2017, id-Divi?joni tal-Appelli, adita minn Human Operator, ikkonfermat id-de?i?joni msemmija fil-punt 16 ta' din is-sentenza.
- 20 L-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza wettqet spezzjonijiet o?ra fir-rigward ta' Human Operator, li kienu jikkon?ernaw perijodi o?ra, u adottat sitt de?i?jonijiet o?ra li jkopru l-perijodu bejn l-1 ta' Frar 2015 u l-31 ta' Lulju 2015. Permezz ta' dawn id-de?i?jonijiet, hija ordnat lil Human Operator t?allas ammont totali ta' HUF 387 714 000 (madwar EUR 1.27 miljuni) b?ala VAT fir-rigward ta' dan il-perijodu.
- 21 Fit-13 u fil-25 ta' Jannar 2017, id-Divi?joni tal-Appelli, adita mill-?did minn Human Operator, ikkonfermat id-de?i?jonijiet tal-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza msemmija fil-punt pre?edenti.
- 22 Billi qieset li, fl-assenza ta' dispo?izzjonijiet espressi dwar l-applikazzjoni retroattiva tag?ha, id-De?i?joni ta' Implimentazzjoni ma setg?etx ti?i applikata mill-Gvern Ungerj? qabel in-notifika mill-Ungerija ta' din id-de?i?joni, li saret fil-11 ta' Di?embru 2015, Human Operator ippre?entat rikors quddiem il-qorti tar-rinviju kontra d-de?i?jonijiet imsemmija fil-punti 19 u 21 ta' din is-sentenza.
- 23 Skont din il-qorti, is-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali te?tie? li ti?i ddeterminata d-data tad-d?ul

fis-se?? tad-De?i?joni ta' Implimentazzjoni u, g?aldaqstant, id-data li fiha saret applikabbli l-awtorizzazzjoni prevista f'din id-de?i?joni.

24 F'dawk i?-?irkustanzi, iz-Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Amministrattiva u Industrijali ta' Zalaegerszeg, l-Ungerija) idde?idiet li tisspospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?eja:

“Id-[De?i?joni ta' Implementazzjoni] g?andha ti?i interpretata b?ala li tipprekludi prattika fl-Ungerija li skontha d-dispo?izzjoni le?i?lattiv nazzjonali li, skont l-awtorizzazzjoni mog?tija mill-imsemmija de?i?joni ta' implementazzjoni, tipprevedi deroga mill-Artikolu 193 tad-[Direttiva tal-VAT] u li da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2015 hija applikabbli minn din id-data, filwaqt li d-de?i?joni ta' implementazzjoni ma g?andha ebda dispo?izzjoni dwar l-effett retroattiv jew l-applikabbiltà tag?ha, minkejja li l-Ungerija g?a?let din id-data b?ala d-data tal-bidu g?all-applikazzjoni tat-talba tag?ha g?all-awtorizzazzjoni tal-mi?ura ta' deroga?”

Fuq id-domanda preliminari

25 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk id-dritt tal-Unjoni jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi l-applikazzjoni ta' mi?ura li tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT qabel ma l-att tal-Unjoni li jawtorizza tali deroga jkun ?ie innotifikat lill-Istat Membru li jkun talabha, minkejja li, minn na?a, l-imsemmi att tal-Unjoni ma jipprovdi xejn dwar id-d?ul fis-se?? tieg?u jew id-data li fiha g?andu jibda japplika u li, min-na?a l-o?ra, l-imsemmi Stat Membru esprima x-xewqa li l-imsemmija deroga tapplika b'effett retroattiv.

26 F'dan ir-rigward, l-Artikolu 1 tad-De?i?joni ta' Implimentazzjoni jippermetti lill-Ungerija tidderoga mir-regola ?enerali ta' tassazzjoni prevista fl-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT, li jindika b?ala l-persuna responsabbli g?all-?las tal-VAT il-persuna taxxabli li tibbenefika mit-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' persunal fil-kuntast tal-attivitajiet li ma humiex koperti mill-Artikolu 199(1)(a) ta' din id-Direttiva.

27 Barra minn hekk, l-Artikolu 142(1)(c) tal-Li?i dwar il-VAT jipprovdi li l-benefi?jarju tas-servizz huwa responsabbli g?all-?las tal-VAT fil-ka? ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?addiema temporanji, ta' kollokament ta' ?addiema, ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' persunal u ta' rikors g?al servizzi ta' rekluta?? ta' studenti g?al kunsinna ta' beni jew provvista ta' servizzi. Din id-dispo?izzjoni da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2015 u, skont id-de?i?joni tar-rinviju, ?iet applikata mill-awtoritajiet fiskali Ungeriji b'effett minn din id-data.

28 Id-De?i?joni ta' Implimentazzjoni, li tippermetti tali deroga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT, ?iet innotifikata lill-Gvern Ungerij? biss fil-11 ta' Di?embru 2015.

29 Barra minn hekk, din id-de?i?joni ma tag?mel ebda riferiment g?ad-data tad-d?ul fis-se?? tag?ha jew g?ad-data li fiha tibda tapplika d-deroga li tipprevedi. Hija lanqas ma tispe?ifika l-perijodu li matul tieg?u jestendu l-effetti tag?ha, u sempli?ement tirreferi g?ad-data tal-iskadenza, li hija l-31 ta' Di?embru 2017.

30 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat qabelxejn li, fir-rigward tal-Artikolu 199 tad-Direttiva tal-VAT, li jag?ti l-possibbiltà lill-Istati Membri jirrikorru, fis-sitwazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1(a) sa (g) tieg?u, g?all-mekkani?mu ta' awtolikwidazzjoni li permezz tieg?u l-persuna su??etta g?all-VAT hija l-persuna li hija d-destinatarja tat-tran?azzjoni su??etta g?all-VAT, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li din id-dispo?izzjoni tikkostitwixxi e??ezzjoni g?all-prin?ipju li jinsab fl-Artikolu 193 ta' din id-direttiva u g?andha, g?alhekk, ti?i interpretata b'mod strett, li madankollu ma jistax iwassal sabiex din ti??a??ad mill-effetti tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-13 ta' ?unju 2013, Promociones y Construcciones BJ 200, C-125/12, EU:C:2013:392, punti 23 u 31 kif ukoll il-

urisprudenza itata, u tas-26 ta' April 2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, punt 25).

31 Sussegwentement, fin-nuqqas, fid-Dejoni ta' Implimentazzjoni, ta' dispozzjonijiet li jstabilixxu d-data tad-dul fis-sew tagha jew id-data ta' meta gandha tibda tapplika d-deroga li tipprevedi, gandu jsir rikors, sabiex jiudeterminati l-effetti *ratione temporis* tagha, g'all-prinipji ta' interpretazzjoni li huma rrikonoxxuti eneralment, gat-termini tagha kif ukoll g'all-finalità u g'all-iskema enerali tagha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Novembru 1981, Meridionale Industria Salumi *et*, 212/80 sa 217/80, EU:C:1981:270, punt 8).

32 Galhekk, skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 297(2) TFUE, li jkkostitwixxi regola enerali dwar id-dul fis-sew tad-dejjonijiet li jindikaw destinatarju, tali dejjonijiet jieđu effett permezz tan-notifika lid-destinatarji taghom. F'dan il-ka, peress li d-Dejoni ta' Implimentazzjoni iet innotifikata lill-Gvern Ungerij fil-11 ta' Diembru 2015, hemm lok li jitqies li din id-dejoni dalet fis-sew f'din id-data.

33 Din il-konstatazzjoni ma tistax tiinvalidata mill-osservazzjonijiet tal-Gvern Ungerij. Kuntrarjament gas-sottomissjonijiet ta' dan il-Gvern, is-segweni ma humiex rilevanti sabiex tiistabilita d-data li fiha beda jkollha effett id-Dejoni ta' Implimentazzjoni, l-ewwel nett, il-fatt li l-Kummissjoni, fil-proposta tagha gal Dejoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill li tawtorizza lill-Ungerija biex tapplika miura li tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva 2006/112 [COM (2015) 557 finali], iddikjarat espressament li kienet iet infurmata li l-Ungerija dià bdiet tapplika d-deroga mitluba mingajr ma stenniet l-adozzjoni tad-Dejoni ta' Implimentazzjoni, it-tieni nett, il-fatt li l-Artikolu 2 ta' din id-dejoni stabbilixxa d-data tal-iskadenza g'all-31 ta' Diembru 2017 u, it-tielet nett, il-fatt li, fittra indirizzata lill-Ungerija mill-Kummissjoni, din tal-aar indikat l-intenzjoni tagha li tissodisfa t-talba ta' dan l-Istat Membru dwar il-perijodu ta' applikazzjoni tad-deroga mitluba u talbet li dan il-perijodu jiistabilit gal tliet snin.

34 Fil-fatt, gandu jifakkar li l-prinipju ta' ertezza legali, li jagmel parti mill-prinipji enerali tad-dritt tal-Unjoni, jei, b'mod partikolari, li d-dispozzjonijiet legali jkunu ari, prei u prevedibbli fl-effetti taghom (sentenza tat-18 ta' Novembru 2008, Förster, C-158/07, EU:C:2008:630, punt 67).

35 Dan ir-reqwiessenzjali ta' ertezza legali japplika b'mod partikolarment strett fil-ka ta' leilazzjoni li tista' timplika piijiet finanzjarji, sabiex il-persuni kkonernati jkunu jistgudu jkollhom garfien prei tal-portata tal-obbligi imposti fuqhom minn din il-leilazzjoni (sentenza tad-29 ta' April 2004, Sudholz, C17/01, EU:C:2004:242, punt 34 u l-urisprudenza itata).

36 Ie wkoll dej li, bil-gan li jiudosservati l-prinipji ta' ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi leittimi, ir-regoli baifi tad-dritt tal-Unjoni gandhom, fil-prinipju, jiinterpretati fis-sens li jkopru biss sitwazzjonijiet li kienu jeistu wara d-dul fis-sew taghom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Settembru 2002, Falck u Acciaierie di Bolzano vs Il-Kummissjoni, C-74/00 P u C75/00 P, EU:C:2002:524, punt 119). Galdaqstant, b'mod enerali, il-prinipju ta' ertezza legali jipprekludi att tal-Unjoni milli jieđu effett qabel il-pubblikazzjoni jew in-notifika tiegđu, skont il-ka, peress li l-Qorti tal-ustizzja ddeidiet li jista' jkun il-ka kuntrarju eezzjonalment meta l-gan ta' interess enerali jeifi li l-aspettattivi leittimi tal-persuni kkonernati jiudosservati (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-30 ta' Settembru 1982, Amylum vs Il-Kunsill, 108/81, EU:C:1982:322, punt 4, tas-26 ta' April 2005, "Goed Wonen", C-376/02, EU:C:2005:251, punt 33 u l-urisprudenza itata, kif ukoll tat-28 ta' Novembru 2006, Il-Parlament vs Il-Kunsill, C-413/04, EU:C:2006:741, punt 75 u l-urisprudenza itata).

37 Konsegwentement, fid-dawl tar-regola prevista fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 297(2) TFUE u fin-nuqqas ta' kull indikazzjoni, fid-Dejoni ta' Implimentazzjoni, dwar l-applikazzjoni retroattiva tagha, ma jistax jikkonkludi li din id-dejoni tista' tapplika retroattivament. Minn dan

isegwi li l-Gvern Ungerji? ma kienx f'po?izzjoni li jintrodu?i tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni g?al servizzi mhux previsti fl-Artikolu 199(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT qabel in-notifika mill-Ungerija tad-De?i?joni ta' Implimentazzjoni li tawtorizza din it-tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni.

38 Barra minn hekk, sabiex ting?ata risposta utli lill-qorti tar-rinviju fir-rigward tad-determinazzjoni tal-persuna responsabbli g?all-?las tal-VAT fi?-?irkustanzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, g?andu jifakkar li, fil-ka?ijiet kollha fejn dispo?izzjonijiet ta' direttiva jidhru, fir-rigward tal-kontenut tag?hom, inkundizzjonati u suffi?jement pre?i?i, huwa possibbli li dawn ji?u invokati quddiem il-qorti nazzjonali kontra l-Istat Membru kkon?ernat, kemm meta dan ikun naqas milli jittrasponi d-direttiva fid-dritt nazzjonali fit-terminu previst kemm meta jkun wettqet traspo?izzjoni ?baljata (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta' Frar 2014, E.ON Global Commodities, C-323/12, EU:C:2014:53, punt 56 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tal-15 ta' Mejju 2014, Almos Agrárk?lkereskedelmi, C-337/13, EU:C:2014:328, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata). Il-Qorti tal-?ustizzja kkonstatat ukoll li dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni hija inkundizzjonata meta din tistabilixxi obbligu li ma huwa marbut ma' ebda kundizzjoni u lanqas ma huwa su??ett, fl-implimentazzjoni jew fl-effetti tieg?u, g?all-adozzjoni ta' att mill-istituzzjonijiet tal-Unjoni jew mill-Istati Membri (sentenza tal-15 ta' Mejju 2014, Almos Agrárk?lkereskedelmi, C-337/13, EU:C:2014:328, punt 32 u l-?urisprudenza ??itata).

39 Fil-ka? ine?ami, l-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi li l-VAT hija dovuta minn kwalunkwe persuna taxxabli li twettaq kunsinna ta' beni jew provvista ta' servizzi, ?lief meta l-VAT tkun dovuta minn persuna o?ra fil-ka?ijiet imsemmija fl-Artikoli 194 sa 199b u fl-Artikolu 202 ta' din id-direttiva.

40 Konsegwentement, l-Istat Membru ma g?andu ebda mar?ni ta' diskrezzjoni dwar il-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni *ratione temporis* tar-regola ?enerali stabbilita mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT.

41 Peress li l-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni tad-deroga prevista fl-Artikolu 199(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT ma humiex issodisfatti, il-persuni taxxabli jistg?u g?alhekk jinvokaw l-Artikolu 193 ta' din id-direttiva quddiem il-qorti nazzjonali kontra l-Istat Membru kkon?ernat. G?alhekk, f'dan il-ka?, ir-regola ?enerali stabbilita fl-Artikolu 193 tal-imsemmija Direttiva tapplika u huma l-persuni taxxabli li wettqu l-provvisti tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li huma g?alhekk responsabbli g?all-?las tal-VAT g?all-perijodu li jippre?edi d-d?ul fis-se?? tad-De?i?joni ta' Implimentazzjoni.

42 Fid-dawl ta' dak li ntqal, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li d-dritt tal-Unjoni jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi l-applikazzjoni ta' mi?ura li tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT qabel ma l-att tal-Unjoni li jawtorizza l-imsemmija deroga jkun ?ie innotifikat lill-Istat Membru li jkun talabha, minkejja li l-imsemmi att tal-Unjoni ma jipprovdi xejn dwar id-d?ul fis-se?? tieg?u jew id-data li fiha g?andu jibda japplika, u dan anki meta l-imsemmi Stat Membru jkun esprima x-xewqa li din id-deroga tapplika b'effett retroattiv.

Fuq l-ispejje?

43 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-G?axar Awla) taqta' u tidde?iedi:

Id-dritt tal-Unjoni jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi l-applikazzjoni ta' mi?ura li

tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miġjud tal-VAT, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2013/43/UE tat-22 ta' Lulju 2013, qabel ma l-att tal-Unjoni li jawtorizza l-imsemmija deroga jkun ?ie innotifikat lill-Istat Membru li jkun talabha, minkejja li l-imsemmi att tal-Unjoni ma jipprovdi xejn dwar id-d?ul fis-se?? tieg?u jew id-data li fiha g?andu jibda japplika, u dan anki meta l-imsemmi Stat Membru jkun esprima x-xewqa li din id-deroga tapplika b'effett retroattiv.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ungeri?.